.... પ્રાથમિક શાળા તા..................જિ.-..............................

ધોરણ -૫ વિષય- પર્યાવરણ હોમ લર્નીંગ એકમ ૬ – જળ એ જ જીવન

નામ ....

પ્રશ્ન:૧ યોગ્ય શબ્દ વડે નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો. 10

01 – જેસલમેરના રાજા ગડસીએ .... તળાવ બંધાવેલ છે.

02–ઘરમાં પાણીસંગ્રહ માટે ઈંટ સિમેન્ટ રેતીથી ....બનાવવામાં આવે છે.

03–.........................માં પગથિયા દ્વારા અંદર ઊતરીને પાણી ભરવામાં આવતું.

04– એક પ્રવેશદ્વાર વાળી વાવને ....વાવ કહેવાય છે.

05–જૂના સમયમાં વરસાદથી તળાવ છલકાય ત્યારે લાડુ વહેંચવામાં આવતા તેને ....કહે છે.

06–વધુ વરસાદ આવે તો ગામના ....છલકાઈ જાય છે.

07–પાણી એ.....................સંપતિ છે.

08–પાણી વિના આપણું ....શક્ય નથી.

09–..............વડે જમીનમાં રહેલું ભૂગર્ભજળ મોટર પંપની મદદથી બહાર કાઢવામાં આવે છે.

10–હાથ વડે સાધન ચલાવી જમીનમાંનુ પાણી બહાર કાઢવામાં આવે તે સાધનને ....કહે છે.

પ્રશ્ન–૨ નીચેના પ્રશ્નના માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ નો ક્રમ લખો (કોઈ દસ) 10

૧ – ગડસીસર શબ્દમાં 'સર ' નો અર્થ શું થાય? ☐

A નદી **B** દરિયો **C** તળાવ **D** ઝરણું

૨– પાણીનો મુખ્ય સ્ત્રોત કયો છે? ☐

A નદી **B** કુવો **C** તળાવ **D** વરસાદ

3 – જોધપુરમાં વરસાદ ન પડતાં લોકોને શું યાદ આવ્યું ? ☐

A નદી **B** વાવ **C** ઝરણું **D** દરિયો

૪ – જોધપુરના લોકોએ વાવ માંથી કેટલા ટ્રક કચરો બહાર કાઢ્યો ? ☐

A 400 **B** 300 **C** 200 **D** 100

૫ – કઈ રીતે ભોજન બનાવવાની પ્રક્રિયામાં પાણી જરૂરીછે ? ☐

A બાફીને **B** તળીને **C** શેકીને **D** સૂકવીને

૬– પહેલાના રાજાઓ દાનવીરો મુસાફરો માટે પાણીની સુવિધા માટે શું બંધાવતા? ☐

A ડેમ **B** કુવા **C** ડંકી **D** વાવ

૭– પાણીભરેલ મોટું તળાવ હોય તો તેને શું કહેવાય ? ☐

A નદી **B વોટરપાર્ક** **C અખાત** **D સરોવર**

૮– નીચેના પૈકી કયો પાણીનો સ્ત્રોત નથી? ☐

A બોરવેલ **B** કુવો **C** સરોવર **D** જમીન

HARESH GOHEL

૯– અમદાવાદની નજીક આવેલી મોટી વાવ કઈ છે ?

A દાદા હરિની વાવ B રાણકી વાવ C અડાલજની વાવ D જેઠાભાઈની વાવ

10 – ક્યાં પાત્રમાં સૌથી વધારે પાણી સમાશે ?

A લોટો B ડોલ C જગ D ગ્લાસ

૧૧– દડકીમાઈના ગામમાં પાણીની સમસ્યા કેવી રીતે હલ થઈ?

A કૂવા બનાવવાથી B બંધ બનાવવાથી C તળાવ બનાવવાથી D વાવ બનાવવાથી

12 ક્યા રાજ્યમાં સૌથી ઓછો વરસાદ પડે છે?

A રાજસ્થાન B કેરળ C અસમ D મેઘાલય

પ્રશ્ન:3 નીચેના જોડકા જોડો 04

ક્રમ	**અ**		**શું કહેવાય**	**અ**	**શું કહેવાય**
૧	મશક	૧	પ્રાણીઓમાટે પાણીની સુવિધા	૧	
૨	ઘાટ	૨	લોકોમાટે પીવાના પાણીની વ્યવસ્થા	૨	
૩	હવાડો	૩	પગથીયાવાળો પાણીનો કૂવો	૩	
૪	પરબ	૪	તળાવ કે નદી નો પગથીયાવાળો કિનારો	૪	
		૫	પાણીભારવાની ચામડાની કોથળી		

પ્રશ્ન:4 નીચેના વાક્યો ખરા સામે ખરાની અને ખોટા વાક્યો સામે ચોકડીની નિશાની કરો 10

01-આપણા ઘરમાં પાણીનો નળ એ પાણીનો સ્ત્રોત કહેવાય .

02-વરસાદનું બધું જ પાણી નદી દ્વારા દરિયામાં વહી જાય છે .

03-પાણી પીધા વિના લાંબો સમય ચલાવી શકાય છે.

04- પૃથ્વી પર બધા જ જીવોને પાણીની જરૂર પડે છે .

05-પાણી વિના ખેતી કરી શકાય છે.

06- ગામમાં પશુઓને પાણી પીવા માટે હવાડો હોય છે .

07- ટપકતા નળ રીપેર કરવો એ પાણી બચાવવા નું કાર્ય કહેવાય .

08- પાણીનો મુખ્ય સ્ત્રોત વરસાદ છે .

09-પગથિયા વાળા ઊંડા પાણીના સ્ત્રોતને કુવો કહેવાય છે .

10- ઝરણા નદી તળાવ અને કુવા પાણી ના પ્રાપ્તિસ્થાન કહેવાય છે .

પ્રશ્ન: 5 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ અગિયાર) 11

1–પાણીના સ્ત્રોત એટલે શું ?

....

HARESH GOHEL

2–જળ મેળવવાનોનો મુખ્ય સ્ત્રોત કયો છે?

....

3–પાણીના સ્ત્રોત કયા કયા છે?

....

4–આપણને પીવાનું જળ ક્યાંથી મેળવીએ છીએ?

....

5–આપણે પીવાનું પાણી ક્યાંથી મેળવીએ છીએ?

....

....

6–તમારા ઘરમાં પાણીનો સંગ્રહ શાળામાં કરવામાં આવે છે?

....

7–તમારા ઘરમાં ક્યાં ક્યાં કામ માટે વધુ પાણી વપરાય છે?

....

8–જમીન ઉપર પડેલા વરસાદનું પાણી ક્યાં વહી જાય છે?

....

9–અતિ વૃષ્ટિ એટલે શું ?

....

10–અનાવૃષ્ટિ એટલે શું ?

....

11–પૃથ્વી ઉપર પાણીની જરૂર કોને કોને પડે છે?

....

....

12–હજારો વર્ષ પહેલા ભારત આવેલા અલબિરુનીનામના મુસાફર કયા દેશના વતની હતા?

....

13–ત્રણ અને ચાર પ્રવેશદ્વાર વાળી વાવના નામ જણાવો ?

....

14–વિજયા વાવ કોને કહેવાય?

....

....

15–ઉઝબેકિસ્તાનથી ભારતમાં આવેલ મુસાફરનું નામ શું હતું ?

....

16–ચોમાસાની ઋતુમાં વરસાદ ન પડે કે ખૂબ ઓછો પડે તેને શું કહે છે ?

....

17–ચોમાસાની ઋતુમાં સતત ખુબ વરસાદ પડે તેને શું કહેવાય?

....

....

પ્રશ્ન: 6 નીચે આપેલ પાણીનું બિલ જોઈ જવાબ લખો

સુરત મ્યુનિસિપલ કૉર્પોરેશન - હાઈડ્રોલિક વિભાગ
(Surat Municipal Corporation - Hydraulic Department)
જળ-બિલ (Water Bill)

પૂર્વ વિસ્તાર (East Zone)

જોડાણ નં. (Connection No.)	XXXX
નામ (Name)	પૂજન પટેલ
સરનામું (Address)	XXXXXXX, XXXX, XXXXXXXX XXXX, XXXX, XXXX

Connection Usage : રહેઠાણ (Residence)	બિલ-અવધિ (Bill Period) : જુલાઈ-ઑગસ્ટ 19
કુટુંબ સંખ્યા (No. of Family) : 1	મીટરસ્થિતિ (Meter Status) : ચાલુ
Connection Size : 1/2 Inch	બિલ તારીખ (Bill Date) : 03/09/2019
મીટર નં. (Meter No.) : XXXX	છેલ્લી તારીખ (Last Payment Date) : 17/09/2019

બિલ વાંચન વિગત (Reading Details)

અગાઉનું વાંચન (Previous Reading)	હાલનું વાંચન (Current Reading)	વાસ્તવિક વપરાશ (Actual Consumption)
228000	242000	14000
	કુલ (Total)	14000

બિલની વિગત (Bill Details)

A અગાઉના જમા (Previous Balance) (As on Date 03/09/2019)	રકમ (રૂપિયામાં) (Amount Rs.)
A કુલ (Total)	0.00
B હાલની બિલ વિગત (Current Bill Details)	
હાલના પાણીવપરાશની વિગત (Current Water Charges)	116.87
B કુલ (Total)	116.87
Rounding	0.13
કુલ ચૂકવવાપાત્ર રકમ (Total Payable)	117.00

Note : This e-bill is generated as a reference document for the convenience of the consumer and should not be used for any

01– આ બિલ કઈ ઑફિસથી આવ્યું છે ?

A ભાવનગરમ્યુનિસિપલકૉર્પોરેશન – હાઇડ્રોલિકવિભાગ

B સુરતમ્યુનિસિપલકૉર્પોરેશન - હાઇડ્રોલિકવિભાગ

C અમદાવાદમ્યુનિસિપલકૉર્પોરેશન - હાઇડ્રોલિકવિભાગ

D રાજકોટ મ્યુનિસિપલકૉર્પોરેશન – હાઇડ્રોલિકવિભાગ

02- ગામડામાં પાણીના બિલના/વેરાના નાણાં લેવાનું કામ કોણ કરેછે ?

A ગ્રામપંચાયત   B તાલુકાપંચાયત   C જીલ્લાપંચાયત   D નગરપંચાયત

03- જળ - બિલ Water Bill ભરવાની છેલ્લી તારીખ કઈ છે ?

A 17/9/2020   B 17/9/2022   C 17/9/2018   D 17/9/2019

04- આ બિલ કયા વિસ્તારનું છે ?

A પૂર્વ   B પશ્ચિમ   C ઉત્તર   D દક્ષિણ

05- પૂજન પટેલે મીટર રીડિંગ પ્રમાણે કેટલા લિટર પાણીનો ઉપયોગ કરેલ છે ?

A 14000   B 117.00   C 228000   D 242000

HARESH GOHEL